

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. K.**, zast. Mgr. Lukášem Míšou, advokátem se sídlem Martinkova 854/5, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina,** se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2015, č. j. KUJI 54365/2015, sp. zn. OOSČ 478/2015 OOSC/158/JN, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 3. 2017, č. j. 41 A 59/2015 – 101,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Lukáši Míšovi, advokátovi se sídlem Martinkova 854/5, Brno **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **4 114 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Třebíč, odboru správních činností, ze dne 13. 4. 2015, č. j. OSČ-Ř-039/2015-12/do (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupků dle § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc [dále jen „zákon o silničním provozu"], dle § 83 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění účinném pro projednávanou věc [dále jen „zákon o provozu vozidel na pozemních komunikacích"] a dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů [dále jen „zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla"]. Za tyto přestupky mu byla dle § 125c odst. 4 písm. d) a odst. 5 zákona o silničním provozu, dle § 83 odst. 2 zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a dle § 16 odst. 2 zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla uložena pokuta ve výši 15 000 Kč, zákaz řízení motorových vozidel po dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[3] Těchto přestupků se dopustil tím, že dne 29. 12. 2014 ve 21:55 hod v obci Třebíč, na ulici Čeloudova, řídil a provozoval nákladní automobil tovární značky Citroën – VIN x (dále jen „vozidlo Citroën"), které bylo opatřeno RZ x, jež nebyla vozidlu Citroën přidělena. Následně bylo zjištěno, že vozidlo Citroën bylo trvale vyřazeno z provozu, nemělo platnou technickou prohlídku a na vozidlo nebylo sjednáno pojištění o odpovědnosti z provozu vozidla.

[4] Zásadní žalobní námitkou stěžovatele bylo, že prvostupňový orgán nerespektoval žádost stěžovatele o doručování na doručovací adresu sdělenou Policii ČR, konkrétně na adresu ohlašovny Městského úřadu Třebíč.

[5] Z citace § 19 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád") plyne, že nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování.

[6] Doručovat na doručovací adresu lze v případě, že účastník požádal o doručování na doručovací adresu, kterou sdělil a současně tím dojde k urychlení řízení. Pokud účastník nechtěl, aby mu bylo doručováno na adresu jeho bydliště, byl povinen sdělit doručovací adresu správnímu orgánu. To se však v případě stěžovatele nestalo.

[7] Z úředního záznamu ze dne 4. 3. 2015, který je součástí správního spisu, bylo zjištěno, že stěžovatel telefonoval úředníkovi na úseku přestupků, panu P. D., a omlouval svou neúčast u jednání dne 4. 3. 2015. Na výzvu uvedeného úředníka ke sdělení doručovací adresy (z důvodu nepobývání na adrese trvalého pobytu) stěžovatel žádnou doručovací adresu nesdělil. Řekl, že ji nemá, jelikož se nikde delší dobu nezdržuje, nemá ani e-mailovou adresu ani telefon. Z úředního záznamu plyne, že byl tímto úředníkem upozorněn, že pokud oficiálně správnímu orgánu nezašle doručovací adresu, veškerá pošta mu bude zasílána na adresu trvalého pobytu s pravděpodobným doručením formou fikce.

[8] Soud neměl o pravdivosti úředního záznamu žádné pochybnosti. Úředník na úseku přestupků, který úřední záznam sepsal a jenž byl přepisem telefonátu se stěžovatelem, neměl sebemenší důvod do úředního záznamu uvést něco jiného, než co mu stěžovatel řekl. Stěžovatel ani po tomto datu (tj. 4. 3. 2015), žádnou doručovací adresu správnímu orgánu nesdělil. Uvedl ji až v podání ze dne 28. 7. 2015, adresovaném žalovanému. Následně byly písemnosti (včetně napadeného rozhodnutí žalovaného) doručovány na sdělenou adresu, konkrétně na X, Třebíč.

[9] Do té doby bylo správně doručováno na adresu trvalého bydliště stěžovatele X, Třebíč. Na tuto adresu bylo zasláno i předvolání k nařízenému ústnímu jednání, ke kterému se stěžovatel nedostavil. Předvolání bylo doručováno v souladu se zákonem a bylo doručeno fikcí.

[10] Správní řízení týkající se shora uvedených přestupků bylo zahájeno teprve Oznámením o zahájení řízení a Předvoláním obviněného k ústnímu jednání na den 4. 3. 2015. Ve správním řízení před správním orgánem prvního stupně stěžovatel správnímu orgánu žádnou doručovací adresu nesdělil (naopak uvedl, že žádnou nemá). V Záznamu o přestupku byla jako doručovací adresa stěžovatele uvedena adresa Městského úřadu Třebíč. Ze záznamu však nevyplývalo, zda adresu sdělil Policii ČR samotný stěžovatel anebo byla např. Policii ČR známa z jiných řízení. Soud znovu zdůraznil, že žádnou doručovací adresu stěžovatel prvostupňovému orgánu v průběhu řízení tomuto orgánu nesdělil.

[11] Prvostupňový orgán rozhodně nemohl vycházet z toho, že před správními orgány probíhalo několik řízení stěžovatele ohledně dávek státní sociální podpory nebo jiných sociálních dávek, neboť v takovém případě se jednalo o zcela jiná řízení. Ze dvou spisů Krajského soudu v Brně (sp. zn. 22 A 54/2015 a sp. zn. 33 A 62/2015) krajský soud zjistil, že tato řízení se týkají sociálních dávek stěžovatele, žalovaným bylo v obou případech Ministerstvo práce a sociálních věcí. Prvostupňovým orgánem v těchto řízeních je úřad práce, nikoli Městský úřad Třebíč. Otázka doručovací adresy v těchto řízení byla nepodstatná, neboť se jednalo o zcela jiné typy řízení s jiným žalovaným.

[12] Předvolání k nařízenému jednání před správním orgánem prvního stupně bylo stěžovateli doručeno na správnou adresu, zákonným způsobem dle § 23 a § 24 správního řádu.

[13] Ústní jednání ve věci přestupků bylo řádně nařízeno. Stěžovatel k němu byl zákonným způsobem předvolán. K projednání se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu, takže správní orgán mohl ve věci jednat i bez jeho přítomnosti a věc rozhodnout, pokud měl za to, že byl skutkový stav náležitě zjištěn.

[14] Soud dospěl pro prostudování správního spisu k závěru, že skutkový stav byl pomocí provedených důkazů náležitě zjištěn, přestupkové jednání bylo stěžovateli prokázáno a věc byla správně právně zhodnocena.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[15] Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[16] Z důvodu vadného doručování, což je stěžejní otázka nyní projednávané věci, neměl možnost se vyjádřit k podkladům v průběhu řízení.

[17] Výklad krajského soudu ohledně doručovací adresy považuje za příliš formální. Byla-li prvostupňovému orgánu známa doručovací adresa z úředních záznamů Policie ČR, které byly součástí správního spisu a které jako důkazy provedl během správního řízení, měl doručovat přednostně na tuto doručovací adresu a až poté na adresu trvalého pobytu. Takto však doručováno nebylo. Doručeno mu nebylo řádně ani prvostupňové rozhodnutí.

[18] Městský úřad z úřední činnosti již několik let věděl, jak a kam mají být písemnosti stěžovateli doručovány. Zná ho i z jiných správních řízení. Opakovaně mu doručuje na adresu pro doručování na ohlašovnu městského úřadu.

[19] Nebylo mu doručováno primárně poštou, ale osobně hlídkou Policie ČR, což je nepřípustné bez pokusu o poštovní doručení.

[20] Na adrese trvalého bydliště stěžovatele nemohlo dojít k fikci doručení. Na obálce bylo zřetelně vyznačeno, že písemnost má být v případě neúspěšného doručení vhozena do schránky. Jelikož stěžovatel na uvedené adrese poštovní schránku nemá, nemohlo mu do ní být ani vhozeno a správní orgán měl místo toho písemnost vyvěsit na úřední desce. Poté by teoreticky mohla nastat fikce doručení, sice zpětně k poslednímu dni úložní doby, ale bez splnění podmínky vyvěšení na úřední desce fikce doručení nastat nemohla.

[21] Mohly být využity i jiné instituty k doručení, např. mu měl být ustanoven opatrovník či doručováno na úřední desku, kde měl reálnou, nikoli jen formální, možnost se s písemností seznámit, neboť obsah úřední desky čte.

[22] Na adrese trvalého pobytu bydlí jeho bývalá manželka, která mu doručované zásilky nepředává a zatajuje mu je. Stěžovatel nemá možnost si trvalé bydliště odhlásit, protože se na žádném místě dlouhodobě nezdržuje a nemá tak jinou vhodnou adresu, přičemž sám si nemůže zrušit trvalý pobyt a přihlásit se na ohlašovnu obecního úřadu. To může učinit pouze vlastník nemovitosti na adrese jeho trvalého pobytu, se kterým však vede spory, a který tak dodnes neučinil.

[23] Pro určení doručovací adresy nebylo možné vycházet z úředního záznamu o telefonátu ze dne 4. 3. 2015, o který krajský soud opírá svou argumentaci. Pouhý úřední záznam o telefonátu nemůže být dostatečný podklad pro určení doručovací adresy. Osoba hovořící se správním orgánem telefonicky není dostatečně identifikovaná, aby bylo možné účinně oznámit či zrušit doručovací adresu. Takový postup by byl zneužitelný třetí osobou, která by se mohla vydávat za účastníka řízení a ovlivnit průběh správního řízení, zejména znemožnit vyjádření ve věci a řádné doručení rozhodnutí.

[24] Krajským soudem citovaný úřední záznam navíc ani neobsahuje správné informace. Není pravda, že by stěžovatel telefonicky dne 3. 3. 2015 uváděl, že žádnou doručovací adresu nemá. Naopak uváděl, že mu má být doručováno na adresu pro doručování (ohlašovnu městského úřadu). Úřední záznam je vadný. Stěžovatel logicky neměl žádný

důvod neuvádět adresu pro doručování, když ji Policii ČR již sdělil a běžně ji pro doručování používá.

[25] Žalovaný nijak nerozhodl o žádosti stěžovatele o přerušení řízení podanou v průběhu odvolacího řízení. Touto žádostí se vůbec nezabýval. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že žádost o přerušení řízení byla vypořádána v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Přestože krajský soud i v odůvodnění rozsudku tuto námitku zvýraznil, nijak ji nevypořádal a jeho rozhodnutí je tak v této části nepřezkoumatelné.

[26] Nejednalo se o jakkoli formální či marginální námitku. Stěžovatel v odvolacím řízení žádal ustanovení zástupce k ochraně svých práv, resp. sám žádal, aby řízení bylo přerušeno, aby odvolání mohl doplnit zástupce znalý práva. Žalovaný měl o žádosti rozhodnout samostatným rozhodnutím, aby stěžovatel mohl na jeho posouzení reagovat a odvolání doplnit. Krajský soud měl ověřit, zda stěžovateli byla upřena procesní práva či nikoli.

[27] Spisová dokumentace není kompletní. Stěžovatel podával svá podání osobně (zejména viz č. l. 64 – 69 správního spisu), ale činil tak až jako doplnění e-mailových podání. Tato e-mailová podání se však ve spisu nenacházejí. Jedná se o vadu, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, jelikož spis musí být veden úplně, aby vydané rozhodnutí bylo přezkoumatelné. Tato námitka nabývá na významu zejména ve spojení s vadou úředního záznamu, což obojí svědčí o podjatém přístupu správních orgánů.

[28] Vznesená námitka podjatosti nebyla nikdy vypořádána. Neobsahovala sice konkrétní důvody, ale bylo uvedeno, že bude doplněna zástupcem. Žalovaný nevydal výzvu k doplnění námitky podjatosti a neustanovil stěžovateli zástupce.

[29] O podjatosti svědčí také skutečnost, že po podání podnětu k přezkumnému řízení bylo stěžovateli nejprve sděleno, že nebude zahájeno; následně, že vše bude ještě podrobně prošetřeno a zahájeno by být mohlo, poté již prvostupňový orgán nesdělil žádné další informace a do dnešního dne nebylo stěžovateli doručeno žádné vyrozumění k jeho podnětu, ačkoli zákon stanoví lhůtu 30 dnů.

[30] Navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[31] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že se ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu, který se vypořádal se všemi žalobními body, jež se v zásadě shodují s kasačními námitkami. Kasační stížnost navrhuje zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[32] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[33] Poté se soud zabýval přípustností kasační stížnosti ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., který stanoví, že kasační stížnost je nepřípustná proti rozhodnutí, jímž

soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Ze zákazu opakované kasační stížnosti platí výjimky pro případy, kdy Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí soudu pro procesní pochybení, nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí, případně pokud jsou i z jiných důvodů předmětem přezkumu rozhodnutí krajského soudu ty otázky, které nemohly být vyřešeny Nejvyšším správním soudem v předchozím řízení o kasační stížnosti.

[34] Ke zrušení původního rozsudku krajského soudu došlo proto, že Nejvyšší správní soud dospěl na rozdíl od krajského soudu k závěru, že v posuzované věci došlo dnem podání žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce (16. 10. 2015) ke stavění lhůty pro podání žaloby dle § 72 odst. 1 s. ř. s. O uvedené žádosti krajský soud žádným způsobem nerozhodl. Lhůta pro doplnění žaloby tedy neuplynula. Za uvedené situace bylo napadené usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby nezákonné, neboť stěžovatel měl stále jistý prostor (byť velmi krátký) pro doplnění chybějících žalobních bodů. O neodstranitelný nedostatek podmínek řízení se proto nejednalo. Krajský soud zavázal, aby rozhodl o stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce a ve zbývající části lhůty pro podání žaloby jej vyzval k odstranění vad žaloby ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s.

[35] Kasační stížnost napadající věcné posouzení je tedy přípustná.

[36] Následně soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[37] Namítanou nepřezkoumatelnost neshledal. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námitky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[38] Veškerá výše uvedená kritéria rozsudek krajského soudu splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí, které je dostačujícím způsobem odůvodněno. Z jeho odůvodnění je zcela zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Vycházel z celého spisového materiálu, který měl k dispozici a opírá o něj své závěry uvedené v odůvodnění rozsudku.

[39] Krajský soud se dle stěžovatele nevypořádal s námitkami o nerozhodnutí o jeho žádosti o přerušení řízení podané v průběhu odvolacího řízení. Nejvyšší správní soud z obsahu žaloby ověřil, že tvrzená námitka spočívala v obecném konstatování, že žalovaný o žádosti o přerušení řízení podané v průběhu odvolacího řízení nerozhodl. V žalobě nebylo uvedeno, jaký vliv mělo mít tvrzené pochybení na stěžovatelova práva či zákonnost

napadeného rozhodnutí. S obsáhlejší argumentací přichází stěžovatel až v řízení o kasační stížnosti.

[40] Krajský soud proto nebyl povinen takovou námitku věcně přezkoumávat, neboť není povinen za stěžovatele cokoliv domýšlet a určovat rozsah požadovaného soudního přezkumu či právní důvody, pro které mají být napadené úkony považovány za nezákonné. Dle judikatury Ústavního soudu navíc „[n]*ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“ (nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, publ. jako N 26/52 SbNU 247). Povinnost soudu řádně odůvodnit své rozhodnutí není nutno pojímat tak široce, že by bylo třeba vždy vyslovit podrobnou odpověď na každý argument účastníka řízení (nález ze dne 5. 1. 2005, sp. zn. IV. ÚS 201/04, publ. jako N 3/36 SbNU 19, nález ze dne 30. 5. 2006, sp. zn. I. ÚS 116/05, publ. jako N 108/41 SbNU 349, či nález ze dne 22. 9. 2009, sp. zn. III. ÚS 961/09, publ. jako N 207/54 SbNU 565).

[41] Námitky, týkající se podjatosti úřední osoby, vadného úředního záznamu a nekompletní spisové dokumentace byly uplatněny opožděně. Usnesením krajského soudu ze dne 5. 9. 2016, č. j. 41 A 59/2005 - 41, byl stěžovateli jako zástupce ustanoven Mgr. Lukáš Míša. Zároveň mu byla k odstranění vad žaloby stanovena lhůta jednoho měsíce od doručení usnesení. Usnesení bylo zástupci doručeno dne 8. 9. 2016 a dne 7. 10. 2016 bylo krajskému soudu doručeno doplnění žaloby. Dne 21. 3. 2017 bylo krajskému soudu doručeno druhé doplnění žaloby, ve kterém byly mj. uplatněny zcela nové námitky, týkající se podjatosti úřední osoby, vadného úředního záznamu a nekompletní spisové dokumentace. Krajský soud se těmito námitkami vůbec neměl věcně zabývat. Pokud tak učinil, jedná se o pochybení, které však nemělo vliv na zákonnost rozsudku, neboť žádná z těchto námitek nevedla ke zrušení napadeného rozhodnutí (přiměřeně srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2018, č. j. 9 As 100/2017 - 46). Z důvodu opožděnosti těchto žalobních námitek se Nejvyšší správní soud nemůže zabývat ani kasačními námitkami, které na ně obsahově navazují.

[42] Zásadní otázkou v nyní projednávané věci je, zda bylo stěžovateli doručováno řádně či nikoli.

[43] Dle § 19 odst. 1 správního řádu *se fyzickým osobám doručuje písemnost na adresu pro doručování, na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu, nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoli bude zastižena. Provádí-li doručení sám správní orgán, mohou osoby doručení provádějící doručit i mimo územní obvod tohoto správní orgánu.*

[44] Správní orgán musí volit následující posloupnost při doručování fyzické osobě: 1. doručování na místě (při úkonu); 2. datová schránka; 3. adresa pro doručování sdělená pro konkrétní řízení dle § 19 odst. 3 správního řádu; 4. adresa pro doručování sdělená pro řízení zahajovaná u téhož správního orgánu v budoucnu dle § 19 odst. 3 správního řádu; 5. adresa pro doručování uvedená v informačním systému evidence obyvatel; 6. adresa

trvalého pobytu. Blíže viz JEMELKA, L. a kol. *Správní řád.* Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 125-131.

[45] Fyzické osobě se doručuje na adresu pro doručování, a to za předpokladu, že fyzická osoba takovou adresu správnímu orgánu sdělila a že správní orgán požadavku na doručování na tuto adresu vyhověl (§ 19 odst. 3 správnímu řádu).

[46] Žádost o doručování písemností na adresu pro doručování je úkonem účastníka řízení směřujícím vůči správnímu orgánu, je tedy podáním ve smyslu § 37 správního řádu. Musí splňovat formální i obsahové náležitosti podání v tomto ustanovení uvedené, a to zejména s ohledem na význam doručování písemností pro průběh správního řízení. V opačném případě, pokud by bylo připuštěno, že žádost může být vůči správnímu orgánu učiněna i neformálně, by se správní orgán vystavoval riziku, že v průběhu řízení dojde ke zpochybnění toho, že písemností v řízení byly doručeny v souladu s právní úpravou doručování (účastník řízení by mohl následně zpochybnit či zapřít svůj požadavek na doručování na adresu pro doručování a správní orgán by neměl v ruce žádný „důkaz" o tom, že takový požadavek účastník řízení vznesl a jakou adresu sdělil). Blíže viz JEMELKA, L. a kol. *Správní řád.* Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 108 – 124.

[47] V nyní projednávané věci bylo postupováno podle požadavků stanovených zákonem. Stěžovateli, který je fyzickou osobu, bylo doručováno na adresu trvalého pobytu, a to až do okamžiku, kdy písemně požádal správní orgán, aby mu doručoval na adresu pro doručování (podání ze dne 28. 7. 2015). Žádný jiný způsob doručování, který mu v posloupnosti předchází, nebyl možný. Od prokazatelně projevené vůle stěžovatele o doručování na jím uvedenou adresu, mu byly všechny písemnosti v souladu se zákonem doručovány na tuto adresu. Na tomto postupu soud neshledal žádnou vadu. O pravdivosti úředního záznamu ze dne 4. 3. 2015, nemá soud pochybnosti. Stěžovatel soudu ostatně ani nenabídl žádné věrohodné tvrzení, pro které by tento záznam neměl být pravdivý.

[48] V případě, že adresát nebyl zastižen a písemnost nebylo možné doručit jiným způsobem, písemnost se ukládá. Adresát písemnosti musí být vyzván, aby si uloženou písemnost vyzvedl, a to ve lhůtě deseti dnů. Výzvu k vyzvednutí uložené písemnosti doručovatel učiní tak, že do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo vloží oznámení o neúspěšném doručení písemnosti. Nevyzvedne-li si ji v úložní lhůtě, vloží se, je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo. V případě, že to není možné, nebo to správní orgán vyloučil, vrátí se písemnost správnímu orgánu, který ji vyhotovil. Písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty. Na uplatnění fikce doručení nemá vliv skutečnost, zda po uplynutí úložní doby došlo ke vhození doručované písemnosti do schránky adresáta (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2016, č. j. 3 As 241/2014 - 41). Fikce doručení v nyní projednávané věci nastala v souladu se zákonem.

[49] Doručování vyvěšením na úřední desce je třeba považovat za krajní prostředek, k jehož využití lze přistoupit pouze tehdy, není-li možná běžná forma doručování. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 As 130/2012 – 29, se „[o] *osobu, které se prokazatelně nedaří doručovat nebo která je neznámého pobytu, nejedná, pokud*

se jí daří doručovat byť fikcí dle § 24 odst. 1 správního řádu." Osobou neznámého pobytu je typicky osoba, která žádnou adresu pro doručování neuvede a správní orgán takovou adresu nezjistí ani z úřední činnosti (např. nahlédnutím do informačního systému evidence obyvatel). Tak tomu však v nyní projednávané věci není, neboť v systému evidence obyvatel je uvedena adresa stěžovatele, na kterou mu, do jeho žádosti o doručování na adresu pro doručování, bylo doručováno. Ze stejného důvodu nebylo potřeba ustanovovat stěžovateli opatrovníka.

[50] Ze správního spisu plyne, že doručováno bylo primárně poštou. Všechny písemnosti jsou vloženy do obálek, které mají razítko od provozovatele poštovních služeb. Ve spisu není zmínka, že by tomuto doručování předcházel byť jediný pokus o doručování Policií ČR. Stěžovatelova námitka týkající se primárního doručování Policií ČR proto nemá oporu ve spisovém materiálu.

[51] Skutečnost, že stěžovatel vede spory s jinými správními orgány, nelze považovat za relevantní pro určení adresy pro doručování v nyní projednávané věci. Tato řízení se týkají dávek státní sociální podpory, a jak krajský soud z úřední činnosti zjistil, žalovaným je v obou případech Ministerstvo práce a sociálních věcí, prvostupňovým orgánem úřad práce.

[52] Dle § 19 odst. 3 správního řádu je možné sdělit adresu pro doručování i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu. Takové sdělení nelze pojímat absolutně a zcela neomezeně pro jakýkoli správní orgán, který bude vést kdykoli v budoucnu s dotyčnou osobu jakékoli správní řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, č. j. 5 As 44/2010 - 56). Takové sdělení se může vztahovat buď ke všem řízením, k nimž je daný správní orgán příslušný nebo např. jen k některým druhům správního řízení.

[53] V průběhu správního řízení před správním orgánem prvního stupně stěžovatel o doručování na jinou adresu nepožádal. Po správním orgánu nelze požadovat, aby si bez dalšího, sám z úřední povinnosti zjišťoval, jaké adresy pro doručování stěžovatel uvedl ve zcela odlišných řízeních.

[54] Je pravdou, že na dvou policejních záznamech založených ve spisu, konkrétně na oznámení přestupku ze dne 28. 1. 2015 a Úředním záznamu ze dne 30. 12. 2014, je uvedena adresa pro doručování. Tyto písemnosti jsou podepsány jen příslušníky Policie ČR. Ze spisu neplyne, jakým způsobem se Policie ČR o této adrese pro doručování dozvěděla. Na třetím dokumentu, Úředním záznamu o podání vysvětlení ze dne 30. 12. 2014, který je jediným záznamem Policie ČR podepsaným i stěžovatelem, však žádná adresa pro doručování uvedena není. Vycházel- li správní orgán při doručování ze skutečnosti, že stěžovatel o doručování na jinou adresu výslovně nepožádal, přičemž tato adresa ani nevyplývala z dokumentu, který byl stěžovatelem vlastnoručně podepsán a s jehož obsahem se prokazatelně seznámil, nelze takový postup označit za nezákonný. Stěžovatel měl možnost požádat o doručování na jinou adresu během celého řízení, prokazatelně tak učinil až dne 28. 7. 2015, a od tohoto dne mu také bylo na jím sdělenou adresu doručováno.

[55] Namítané zkrácení stěžovatelových práv soud neshledal.

[56] Nad rámec rozhodovacích důvodů pro úplnost soud uvádí, že v souladu s rozvrhem práce Nejvyššího správního soudu, na dobu od 1. 1. 2017, byla kasační stížnost směřující proti novému rozhodnutí krajského soudu vydanému po předchozím rozsudku Nejvyššího správního soudu v téže věci přidělena tomu soudci, který byl soudcem zpravodajem v předchozím řízení o kasační stížnosti. O věci proto rozhoduje senát v původním složení, a to i přesto že 2. změnou rozvrhu práce Nejvyššího správního soudu (na rok 2017), ze dne 2. 10. 2017, byl do devátého soudního oddělení přeřazen soudce JUDr. Tomáš Rychlý, o čemž byl stěžovatel poučen.

IV. Závěr a náklady řízení

[57] Z výše uvedených důvodů soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[58] Žalovaný měl ve věci plný úspěch, proto by mu soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., mohl přiznat náhradu nákladů řízení proti stěžovateli, avšak jemu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznává.

[59] Podle § 35 odst. 9 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci žalobce, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce, Mgr. Lukáš Míša, advokát se sídlem Martinkova 854/5, Brno, učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem celkem jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)] spočívající v sepsání kasační stížnosti. Za něj mu náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu]. Náhrada nákladů řízení se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Ustanovený zástupce je plátcem DPH, proto mu výše odměny byla o částku DPH navýšena, tj. o 714 Kč. Zástupci stěžovatele se tedy přiznává odměna v celkové výši 4 114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. února 2018

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu